

SAYI : 86171061-101.07.04-E.3029

BAŞVURU NO : 2017/11592

KARAR TARİHİ : 02/03/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN

:

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ

:

BAŞVURUYA KONU İDARE

:

Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU

:

Başvuranın Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde başarılı olduğu içerik ve AKTS açısından uygun olan bazı derslerin Hacettepe Üniversitesi'nde eğitim gördüğü derslerin yerine sayılarak muafiyet tanınması talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ

:

18.9.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran ..., 18/9/2017 tarihli başvurusunda; Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde başarılı olduğu bazı derslerin Hacettepe Üniversitesi'nde eğitim gördüğü bölüm derslerinin yerine sayılması için muafiyet talebinde bulunduğunu ancak talebinin 22.03.2017 tarihli 2017/03 sayılı Fakülte Kurulu Kararı doğrultusunda kabul edilmediğini belirterek konuya ilişkin mağduriyetinin giderilmesini ve Açıköğretim Fakültesinden alınan derslerin muafiyetlerinin yapılamayacağına dair kararın düzeltilerek "Hacettepe Üniversitesi Ön Lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav yönetmeliği" ve "Hacettepe Üniversitesi Kurum İçi ve Kurum Dışı Ders Transferlerinde Eşdeğerliğe İlişkin Esas ve İlkeler Yönergesi" ne göre Açıköğretim Fakültesinde geçmiş olduğu derslere eşdeğer olan derslerden muaf sayılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Şikayet konusuna ilişkin olarak Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğünden bilgi ve belge talep edilmiştir. Hacettepe Üniversitesinin konuya ilişkin 20/11/2017 tarih ve ÖK-5506 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

2.1. Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü'ne, 2014 yılında kayıt yaptıran adı geçen muafiyet ile ilgili evraklarının incelenmesi neticesinde, 15/2/2017 tarihinde vermiş olduğu dilekçesinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Adalet Bölümünde 2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi dersi ADL 1064 İnsan Hakları ve Kamu Özgürlükleri dersi ile 2016-2017 Eğitim Öğretim Yılı Güz Dönemi Dersi ADL 2014 Büro Teknolojileri dersinden eşdeğerlik talebinde bulunduğu,

2.2. İlgili bölüm tarafından 17/2/2017 tarihinde 93 sayılı yazı ile belirtilen derslerin eşdeğer olup olmadığına ilişkin Üniversite Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü'ne sorulması için Dekanlıktan talepte bulunduğu ve 17/02/2017 tarih ve 40 sayılı yazı ile ilgili koordinatörlükten görüş sorulduğu,

2.3. Üniversite Seçmeli Dersler Koordinatörlüğü'nün 03/03/2017 tarih ve 49 sayılı yazısı ile belirtilen derslerin ders içeriklerinin ve AKTS bakımından uygun olduğu görüşünün Dekanlığa iletildiği,

2.4. Konunun Fakülte Kurulunda gündeme alınarak, Açıköğretim Fakültesinden alınan derslerin eşdeğer sayılıp sayılmayacağı tartışıldığı, Sağlık Bilimleri Fakültesi Bölümlerinin Örgün Eğitim içinde yer aldığı ve Üniversite Önlisans, Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin, 22. maddesi uyarınca derslere devam mecburiyeti bulunduğu gerekçeleriyle uzaktan eğitim veren Açıköğretim Fakültesinden alınan derslerin muafiyetlerinin 22/3/2017 tarih ve 2017/03 sayılı Fakülte Kurulu Kararı ile yapılamayacağına karar verildiği,

2.5. Adı geçen öğrencinin 27/03/2017 tarihinde yeniden muafiyet dilekçesi vererek belirtilen derslerden muafiyet istediği, bu talebinin Üniversite Önlisans, Lisans-Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 10. maddesinin 1. fıkrası gereği Fakülte Yönetim Kurulunda 03/04/2017 tarihinde görüşülerek, 2017/172 sayılı Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile aynı Yönetmeliğin 22. maddesi uyarınca derslere devam zorunluluğu bulunması gerekçesi ile uygun görülmediği,

2.6. Adı geçen öğrencinin şikayet başvurusu dilekçesinde belirtilen Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 10. maddesi 1. fıkrasında yer alan süre sınırının kaldırılması veya uzatılmasına yönelik talebi değerlendirildiğini, belirtilen süre kısıtlaması nedeniyle kendisine bir işlem tesis edilmediğinin anlaşıldığı,

2.7. Sonuç olarak Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 10. maddesi 1. fıkrasında belirtildiği üzere eşdeğerlilik değerlendirmesinin, yetkili ilgili birimin Yönetim Kurulu olması nedeniyle, Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile, örgün eğitim veren ve derslere devam zorunluluğu bulunan Sağlık Bilimleri Fakültesinde, ilgili Yönetmeliğinin 22. maddesi uyarınca derslere devam zorunluluğunun bulunması gerekçesi ile muafiyet isteğinin kabul edilmediği,

hususlarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”, hükmü,

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”, hükmü,

5) 28.09.2012 tarih ve 28425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin “Ders Muafiyetleri” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında;

“Üniversitenin ön lisans/lisans programlarına ilk kez kayıt yaptıran veya kurumlar arası yatay geçiş ve dikey geçişle kabul edilen öğrenci, daha önce aldığı ve başarılı olduğu derslerden muaf olmak için kayıt yaptırdığı öğretim yılının/yarıyılın başlamasından itibaren en geç bir sonraki yarıyıl başına kadar ilgili yönetim kuruluna transkripti ile başvurabilir. Öğrencinin muaf sayıldığı derslerden aldığı notlar, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen Muaf (M) notuna dönüştürülerek transkriptinde ayrı bir bölüm halinde gösterilir. Muaf (M) notu alınan ders tekrarlanamaz ve akademik ortalamalara dahil edilmez.” hükmü,

5.1. Aynı Yönetmeliğin “Derslere devam” başlıklı 22 nci maddesinde;

“Derslere ve uygulamalara devam zorunludur. Mazeretler de dahil olmak üzere kuramsal (Teorik) saatlerin %30'undan, uygulama saatlerinin de %20'sinden fazlasına katılmayan öğrenci o dersin genel sınavına ve bütünleme sınavına alınmaz. Devamsızlıkları nedeniyle sınava girme hakkı kazanamayanların listesi, genel sınav döneminden önce ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı

tarafından ilan edilir. Tekrarlanan kuramsal derslerde önceki dönemde devam koşulu yerine getirilmişse, ara sınava girmek koşulu ile devam zorunluluğu aranmaz.” hükmü,

6. 6.11.1982 tarih ve 17860 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Açık Yükseköğretim Yönetmeliğinin beşinci maddesinde;

“Bir yükseköğretim kurumunda açıköğretime uygulanacak öğretim programları örgün öğretimde uygulananların kapsam olarak aynıdır.” hükmü,

6.1. Aynı Yönetmeliğin 13. Maddesinde;

Açıköğretim öğrencileri ile aynı öğretim programına göre örgün öğretim öğrencileri arasında öğrenci hakları bakımından fark bulunmadığı gibi her iki yoldan mezun olanlar eşit hak ve yetkilere sahip olurlar. hükmü,

7) Hacettepe Üniversitesi Senatosunca 24/7/2013 Tarih ve 32 Sayılı Oturumda görüşülerek 2013-267 Karar Sayısı ile kabul edilen Hacettepe Üniversitesi Kurum İçi ve Kurum Dışı Ders Transferlerinde Eşdeğerliğe İlişkin Esas ve İlkelerin birinci maddesinde;

“– Ön lisans, lisans veya lisansüstü programlarına kayıtlı bir öğrenci başka bir programdan veya başka bir üniversiteden ders alma ve bunu transkriptine / Diploma Ekine işletme hakkına sahiptir..” hükmü,

7.1. İkinci maddesinde;

“Bu ilke ve esaslar; kurum içi ve kurum dışından yapılacak tüm ders eşdeğerliklerini kapsar.” hükmü,

7.2. Dördüncü maddesinde;

“Eşdeğer sayılması istenen bir dersin adının, eşdeğer sayılacak ders ile birebir aynı olması gerekmez. Ders eşdeğerlik değerlendirilmesinde esas olarak dersin kredisi (yerel veya AKTS) ve içeriği dikkate alınır.” hükmü,

7.3. Altıncı maddesinde;

“Eşdeğer sayılması istenen dersin içeriğinin (dersin haftalık ders planı baz alınarak) büyük ölçüde (örneğin %80 oranında) benzer olması gerekir.” hükmü,

7.4. Yedinci maddesinde;

Ders planında eşdeğer sayılması istenen dersin, bağımsız laboratuvar ve bağımsız proje dersleri bulunuyorsa, eşdeğer sayılacak derslerin de bu nitelikte olması gerekir. hükmü,

7.5. Dokuzuncu maddesinde;

“Bir dersin eşdeğerliğinin reddi halinde ilgili akademik birim kurulu, ret sebeplerini gerekçeli olarak açıklar.” hükmü, bulunmaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

8) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9) Başvuran, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde başarılı olduğu bazı derslerin Hacettepe Üniversitesi'nde eğitim gördüğü bölüm derslerinin yerine sayılması için muafiyet talep etmektedir. Hacettepe Üniversitesi bu talebi, Sağlık Bilimleri Fakültesinde örgün eğitim verildiği ve derslere devam zorunluluğu bulunduğu gerekçesiyle, eşdeğerlilik değerlendirmesinde yetkili birim olan Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile reddetmiştir.

10) Hacettepe Üniversitesi Kurum İçi ve Kurum Dışı Ders Transferlerinde Eşdeğerliğe İlişkin Esas ve İlkeler uyarınca; bir dersin eşdeğerlik talebinin reddedilmesi halinde; 7.5. numaralı paragrafta yer alan hükümde de yer verildiği üzere, ilgili akademik birim kurulu tarafından gerekçe belirtilmesi gerekmektedir. Söz konusu ilkeler Açıköğretim Fakültelerinden alınan dersler de dahil olmak üzere, kurum içi ve kurum dışından yapılacak tüm ders eşdeğerliklerini kapsamaktadır. Eşdeğerlilik değerlendirmesinde dersin örgün ya da açıköğretim kapsamında olduğuna değil, kredisinin ve içeriğinin benzeşip benzeşmediğine dikkat edilmesi gerekmektedir. Nitekim Üniversite Seçmeli Dersler Koordinatörlüğünce, başvuranın eşdeğerlik talep ettiği dersler hakkında, içerik ve AKTS açısından uygun olduğu görüşüne varılmıştır.

11) Açıköğretim Fakültelerinde uygulanacak öğretim programları ile örgün öğretimde uygulananlar arasında kapsam olarak fark bulunmamaktadır. 6.1. numaralı paragrafta belirtildiği üzere, her iki yoldan mezun olanlar eşit hak ve yetkilere sahiptir. Derslerin öğrenciye internet, radyo – televizyon veya basılı materyaller gibi açık kaynaklar ile aktarılması; bir diğer deyişle, öğrencilerin dersi takip edebilmek için bedenlen içinde olmak zorunda oldukları kapalı bir mekanın bulunmaması, dersin eşdeğer görülmemesi için yeterli bir gerekçe değildir. Nitekim Hacettepe Üniversitesi Senatosunca tespit olunan “Kurum Dışı Ders Transferlerinde Eşdeğerliğe İlişkin Esas ve İlkeler” arasında, Açıköğretim Fakültelerinden alınan dersler için eşdeğerlik tanınmaz şeklinde bir hüküm bulunmamaktadır. Söz konusu ilkeler uyarınca, ancak eşdeğerlik talep edilen dersin uygulama gerektiren nitelikte olması, öğrencinin fiziki varlığı ile gerçekleştirilen laboratuvar ve bağımsız proje çalışmaları içermesi halinde, eşdeğer sayılacak derslerin de bu nitelikte olması şartı aranabilmektedir. Üniversite Seçmeli Dersler Koordinatörlüğünce, başvuranın eşdeğerlik talep ettiği dersler hakkında böyle bir değerlendirme yapılmamış olduğu, keza talebin reddine dair Fakülte Yönetim Kurulu Kararının gerekçesinde de laboratuvar ve bağımsız proje çalışmaları gibi uygulama gerektiren eğitim metotlarına yer verilmediği açıktır. Mezkur kararın gerekçesinde yalnızca örgün eğitime ve derslere devam zorunluluğuna vurgu yapılmaktadır. Bu hususta Hacettepe Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin derslere devam koşulu dayanak gösterilmektedir. Söz konusu Yönetmelik uyarınca, 5.1. numaralı paragrafta yer verildiği üzere; mazeretler de dahil olmak üzere kuramsal saatlerin %30'undan, uygulama saatlerinin de %20'sinden fazlasına katılma zorunluluğu bulunmaktadır. Bununla birlikte bu hükmün Hacettepe Üniversitesinde alınan dersler için düzenlendiği, eşdeğerlik tespiti ile transfer edilecek dersler için uygulanacağına dair herhangi bir düzenleme bulunmadığı anlaşılmaktadır. Aksi halde Açık Yükseköğretim Yönetmeliğinin Açıköğretim öğrencileri ile aynı öğretim programının örgün öğretim öğrencileri arasında öğrenci hakları bakımından fark bulunmadığına dair hükmünün bir anlamı kalmayacağı gibi; örgün eğitim ile alınan derslerin transfer başvurularında, Hacettepe Üniversitesi tarafından gerçekleştirilecek eşdeğerlik incelemelerinde, dersin alındığı üniversitelerde kuramsal saatlerin %30'undan, uygulama

saatlerinin de %20'sinden fazlasına katılma şartının bulunup bulunmadığına dikkat edilmesi gerekecektir. Kurum Dışı Ders Transferlerinde Eşdeğerliğe İlişkin Esas ve İlkeler arasında böyle bir hüküm bulunmadığı açıktır.

12) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde, başvuranın Açıköğretim Fakültesinden aldığı derslerin eşdeğerlik talebinin Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde örgün eğitim verildiği ve derslere devam zorunluluğu bulunduğu gerekçesiyle reddedilmesi işleminin, yukarıda ayrıntılı şekilde izah edilen nedenlerle hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

13) İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. **Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde;** başvurunun incelenmesi ve araştırılması sürecinde, Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece "kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme" **ilkelerine uygun davranıldığı; ancak** Hacettepe Üniversitesi tarafından başvurucuya verilen cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğinin gösterilmediği, bu nedenle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

14) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın Açıköğretim Fakültesinden almış olduğu, içerik ve AKTS açısından uygun bulunan dersler için muafiyet tanınması yönünde Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü'ne, TAVSİYEDE BULUNULMASINA, 6328 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü'nce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna, Kararın BAŞVURANA ve HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi